

4. Akademija- študentski dom Ferraz

Ustanovitelj Opus Dei –
življenjepis sv. Jožefmarija
Escrivája.

1. Jul. 2018

↗ *Nazaj na kazalo*

Na verskem področju agresivna in sektaška politika druge španske republike je dosegla višek v tako imenovanem »zakonu o veroizpovedih in verskih združenjih« junija 1933. Ta zakon je odločilno

prispeval k razvnetju čustev izredno katoliškega naroda, kar je mobiliziralo velike množice vernih državljanov. Tako je po odzivu ljudstva na splošnih volitvah leta 1933 na oblast prišla zmerna, sredinska vlada. Spričo volilnega poraza so socialisti in marksistične ter anarhistične skupine privzeli držo izzivalne bojevitosti. Oktobra 1934 je dejansko v Asturiji prišlo do oborožene vstaje, ki se je sprevrgla v neusmiljeno državljansko vojno proti zakonito postavljeni oblasti. Vlada je morala poslati vojsko, da bi utišala revolucionarje, in kampanja »rdeči oktober« je bila dolga in krvava. »Revolucija v Asturiji« je za seboj pustila globoko sled mučencev, duhovnikov in redovnikov, ter mnogo požganih ali porušenih cerkva.^[1]—

Spričo politične krhkosti v državi je bilo usojeno, da bodo aktivnosti v akademskem letu 1934/1935

okrnjene. Zaradi »oktobrske revolucije«, splošnih stavk v Madridu in odloženega začetka predavanj na univerzi ni bilo stanovalcev. Objavili so oglase v časopisih. Vse zaman.^[2]
Finančni načrti, tako skrbno pretehtani že več mesecev vnaprej pri sestavljanju proračuna, so se izjalovili zaradi izpada prihodkov. Naenkrat je bil tu božič in znašli so se v precejšnji denarni godlji.

* * *

Težave, ki jih je moral Jožefmarija premagovati v začetkih svojega apostolata, so bile gotovo številne in raznolike. V mladih študentih je našel začetno navdušenje, ki pa čisto ni zmoglo prodreti globlje in se je izogibalo kakršnikoli zavezanosti v disciplini, zgrajeni na odrekanju in izročitvi. Kar zadeva ženske, je vztrajna skrb, s katero jim je predstavljal Delo in njegovega duha, zaradi pomanjkanja časa ostala

omejena na duhovno vodstvo v spovednici. Drugače je bilo glede duhovnikov. Šlo je večinoma za starejše ljudi, ki so zaradi svoje starosti imeli zelo zakoreninjene navade v svojem vedenju. Več kot tri leta si je Jožefmarija temeljito prizadeval, da bi nekaterim od njih vlil mladostnega in nadnaravnega duha Opus Dei. Videti je bilo, da Jožefmarija niso zmogli docela razumeti, zato so nekateri ohranjali določeno distanco.^[3] Že zelo zgodaj se je ustanovitelj zavedal tega oddaljevanja, ki ni izhajalo iz pomanjkanja naklonjenosti s strani njegovih bratov duhovnikov, temveč iz prešibke odločenosti, da bi ta božanski podvig napravili za nekaj svojega. Z njim se je poistovetil edino kaplan Somoano, vendar ga je Bog prav kmalu vzel k sebi.

S ciljem, da bi povezal tiste, ki so bili bližje, je Jožefmarija skušal med njimi vzpostaviti formalno vez.

Izmed prvih duhovnikov, ki so mu sledili, se jih je pet zavezalo k pokorščini in k spodbujanju **popolne pripadnosti avtoriteti Dela** v obliki »obveze«, ki so jo napravili 2.

februarja 1934.^[4] A njihovo obnašanje je bilo daleč od tega, kar bi bilo zaželeno. Očitno je Gospod stvari urejal na tak način, da so tisti duhovniki, četudi »zelo sveti«, puščali ustanovitelja samega, kadar je bilo treba podpreti apostolske dejavnosti. Tako so se vsa njegova volja in vse telesne moči v celoti trošile za to, da je sledil ritmu, ki ga je Delu dajal Gospod.^[5]

Odprtje Akademije-študentskega doma DYA na Ulici Ferraz je bilo ognjena preizkušnja, ki so jo morali prestati tisti, ki so sledili Jožefmariju. Geslo DYA (Bog in drznost) je bilo prapor, ki ga je vihtel ustanovitelj in se poln vere ter nadnaravnega zaupanja poganjal onkraj svojih človeških zmožnosti. Šel je v korak z

Bogom s takšno gotovostjo in nujnostjo, da je bilo to v očeh nekaterih duhovnikov, ki so z njim sodelovali pri tej apostolski nalogi, videti kot ogromna nepremišljenost. Jožefmarijeva odločenost, da takoj odpre akademijo-študentski dom, ne da bi imel potrebna gmotna sredstva, je bila očitna norost, samomorilski posel. To dejanje – je kritiziral eden od njih – je bilo podobno ***nekomu, ki se brez padala vrže z velike višine, rekoč: Bog me bo rešil.***^[6] Konec koncev, kaj je pridobil s prehitevanjem dogodkov? Mar ne bi bilo bolje počakati na naslednje leto in z več priprave odpreti novo akademijo-študentski dom?

Nedvomno jim je manjkalo apostolskega poguma; in nadnaravnih kriterijev, ki jih je ustanovitelj uporabljal pri uresničevanju svojega božanskega poslanstva, nikakor niso razumeli. S svojim pomanjkanjem vere so

upočasnjevali zagon, ki ga je Gospod dajal celotnemu Delu po ustanovitelju, ki je vedel, da je prišel čas za študentski dom, kjer bi lahko živel skupaj s svojimi sinovi in jih vzgajal. Takole je o tem premišljeval v molitvi:

Gospod, zakasnitev za Delo ne bi pomenila samo enega leta ... Ali ne vidiš, Bog moj, kako drugačno izobraževanje bi lahko nudili našim, če bi imeli internat, in koliko lažje bi bilo pridobivati nove poklice?

[...] Eno leto? Ne bodimo možje ozkih obzorij, mladoletni, kratkovidni, brez nadnaravnega pogleda ... Mar delam zase? Torej! ...^[7]

Geslo »Bog in drznost« je predstavljalo preizkusni kamen, ki je razločeval tiste, ki so bili pripravljeni slediti Jožefmariju, od onih drugih, ki so njegove apostolske pustolovščine označevali za nepremišljene. Jim je morda manjkalo vere? Ali pa je bilo v

njih preveč človeške previdnosti? Msgr. Pedro Cantero, ki je bil v stiku z ustanoviteljem in je te duhovnike poznal, pravi: »Ne vem pa, ali so zmogli biti na visoki ravni, ki jo je potreboval oče. Obzorje, ki ga je odpiral Jožefmarija, je bilo tako obširno, da ga je mogel razumeti le, kdor je resnično imel krepost velikodušnosti. Zdi se mi, da so temu, kar je Jožefmarija moral uresničiti, bolje sledili mladi fantje s svojo smelostjo.«^[8]

Ustanovitelj sam je kmalu spoznal, da bodo duhovniki, da bi lahko duha Opus Dei razumeli v njegovi celovitosti, morali – kot bo opisano pozneje – izhajati iz vrst laiških članov, že izoblikovanih v tem duhu.^[9] Gospod je očitno izkoristil ta pripetljaj v zvezi z akademijo in študentskim domom, da bi prečistil njegovo dušo, kot je izraženo v neki katarini januarja 1935:

Ne gre za to, da ne bi imeli radi Dela in mene – imajo me radi –, vendar Gospod marsikaj dopušča nedvomno zato, da bi povečal težo križa.^[10]___

Kljub številnim nevšečnostim, notranjim in zunanjim, je Jožefmarija ohranil trdnost, brez popuščanja pri svoji nalogi, prepričan, da ga bo Gospod rešil iz stiske. (***To namreč ni trma, ampak božja luč, ki mi daje, da se čutim trdnega kot na skali.***)^[11]___ Ker ni bil človek, ki bi križem rok čakal na čudež, se je silovito zatekel k molitvi in pokori; to silovitost pa je zavrli njegov duhovni voditelj:

Ne dovolí mi velike pokore, piše; samo to, kar sem imel prej, in dvakrat post, ob sredah in sobotah, ter šest ur in pol spanja, kajti drugače pravi, da bom po dveh letih neuporaben.^[12]___

Kar se tiče finančnega vprašanja, je iskal nekoga, ki bi mu pomagal.

Meseca decembra, na god sv. Nikolaja iz Barija, je tega svetega škofa imenoval za zavetnika Dela za gmotne zadeve.^[13] Prav tako se je obrnil na sv. Jožefa z mašo v zahvalo za številne pretekle darove ... in za tiste, ki jih je od njega še pričakoval, da bi lahko rešil problem prihodnosti akademije.^[14]

* * *

Odkar so se Escrivájevi iz stanovanja Martínez Campos preselili v bivališče ob Sv. Elizabeti, je Jožefmarija z eno nogo stal v Zavodu in z drugo v Ferrazu. Prisiljen je bil skrbeti najprej za študentski dom, kjer so se težave z oskrbo in upravljanjem kar vrstile. Na koncu meseca je bilo nekaj običajnega, da denarja ni bilo dovolj za najemnino, niti za poravnavo stroškov mesa, kruha in drugih živil. Prebijali so se tako, da so jestvine deloma nabavljali na up; glede najemnine pa je duhovnik

hodil k lastniku, Javierju Boriúju, moledovat za potrpljenje zaradi zamude ... »Sam sem trpel,« pripoveduje Ricardo, direktor; »včasih sem celo jokal in moje solze so padale na računovodsko knjigo.«^[15]_____

Če je moral Ricardo iz kateregakoli razloga proti koncu popoldneva oditi, ga je v pisarni direktorja nadomestil Jožefmarija. Ob takšnih priložnostih je iz študentskega doma proti Sv. Elizabeti odhajal ob pozni uri. V temnih zimskih nočeh so ga člani njegove družine, misleč na nevarnosti, katerim je bil osamljen duhovnik izpostavljen na madridskih ulicah, nestrpno pričakovali pri Sv. Elizabeti, preden so legli k počitku. Zrli so skozi šipe, dokler se ni prikazal izza vogala, zavit v duhovniško suknjo. Sčasoma so se temu nekoliko privadili, vendar je gospa Dolores v duši še naprej trepetala.^[16]_____

Ob nadlogah zadnjih mesecev se je Jožefmarija kakor Jona prepričal, da predstavlja oviro za dobro napredovanje Dela; takole je priznaval: ***Moji grehi, moja nehvaležnost (!), so krivi za stiske, ki jih trpimo.*** Nato se je v njegovi notranjosti zaslišal krik: ***Gospod, kaznuj mene in daj zagona Delu.***^[17]

In rešitev je našel v pokori. (Kljub trditvi, da mu njegov voditelj ni dovolil ***velike pokore***, da ne bi v par letih postal »neuporaben«, je dejansko imel dovoljenje za post, spokorni pas in bič ob ponedeljkih, sredah in petkih.)^[18] Pater Sánchez mu je dajal odobritev za telesna mrtvičenja v smislu njihove pogostosti; toda kako naj bi uravnaval podrobnosti in intenzivnost spokornega biča? Resnosti zadeve pa se je zavedala gospa Dolores, kar dokazuje njen komentar po tem, ko ji je njen sin prvič spregovoril o Delu na tistem

znamenitem družinskem sestanku v Fonzu. Celo njegov brat je vedel za njegov spokorni pas! Escrivájevi so bili pripravljeni velikodušno odstopiti Delu dediščino po stricu Teodoru. Mati je imela zanj le eno prošnjo: ***Ne zadajaj si udarcev in ne bodi mi kislega obraza.***^[19]_____

(Pokanje spokornega biča, s katerim je sin udarjal po mesu, je bilo za občutljivo uho gospe Dolores pravo mučeništvo. Bilo je nemogoče, da se to ne bi slišalo v stanovanju na Ulici Martínez Campos in kasneje pri Sv. Elizabeti, pa naj je Jožefmarija še tako vestno odpiral pipe, da bi vodni curki povzročali čim več hrupa. Po opraviu je sicer kopalnico skrbno očistil, a le kako naj bi pozorno materino oko spregledalo drobne kapljice krvi na tleh in po stenah?)^[20]_____

Kakor hitro je mogel, je spokorne biče odnesel v Študentski dom Ferraz. Tedaj je prišel na vrsto, da posluša vihtenje biča, Ricardo, ki

pripoveduje: »Oče – ne vem, kako pogosto – se je zapiral v kopalnico in se pričel udarjati s spokornim bičem. Zaradi neke očetove nepozornosti sem videl, da tisti spokorni biči niso bili takšni, kot smo jih uporabljali mi, narejeni zgolj iz vrvi. Očetovi so imeli tudi železne dele, ne vem natančno, ali so to bili žebliji, matice ali kaj podobnega, sem pa prepričan, da je šlo za kose železa. Oče ni vedel, da sem jaz udarce slišal, in zelo sem se jezil, dolgo časa sem si zatiskal ušesa, zamolkli udarci pa niso in niso ponehali, švrk, švrk, švrk ... Zdelo se mi je, da temu ne bo konca. Ničesar si nisem upal reči očetu, ko pa je odšel, sem v kopalnici videl, da je bilo to bičanje do krvi, in čeprav so bili madeži skrbno očiščeni, sem na kakšnem delu stene našel na ploščicah drobne rdeče pike [...]. Karkoli bi dal, da mi ne bi bilo treba videti in slišati dokazov te pokore.«^[21]

Še vedno je bilo slišati črnoglede kritike s strani nekaterih duhovnikov, ki so sodelovali z Jožefmarijem: Akademija je bila ***polom, zakaj naj bi čakal, da mi Bog pošlje čudež. Katastrofa! Dolgovi!***^[22]___

Jožefmarija je ostal miren. Posvetoval se je s p. Sánchezom in z g. Pedrom Povedo ter ju vprašal, ali je storil hudo nepremišljeno dejanje. Oba sta ga opogumljala. To je bil nedvomno Gospodov znak.^[23]___

Tako se je torej 21. februarja brez oziranja na duhovnike sestal s tremi izmed svojih in jim predstavil nekaj, kar bi lahko bilo začasna rešitev finančne situacije: izpraznitev stanovanja, v katerem je bila Akademija DYA in preselitev le-te v nadstropje študentskega doma, kjer je bilo prostora dovolj. Naslednje šolsko leto bi sledila širitev, ko se bo stisnjena vzmet sprostila in bodo

izgubljeni del nadoknadili.^[24]_____

Odločitev je bila sporočena tistim zunaj Madrida. Vsi so se odzvali z vero in optimizmom: »Sedaj se stisnemo, da bi v tem embrionalnem obdobju pridobili potrebno prožnost kakor vzmet in se v primernem trenutku zagnali v veliki skok kakor tiger,« je iz Málaga pisal Isidoro.^[25]_____

Za Jožefmarija je opustitev stanovanja predstavljala **navidezen strateški umik**,^[26]_____ medtem ko je bil to za nekatere od njegovih duhovnikov jasen dokaz za neuspeh. Spričo tega in na podlagi izkušenj iz preteklih mesecev se je odločil, kakšno bo pravilo njegovega ravnanja glede tiste majhne skupine duhovnikov: ***Skušal jih bom vključiti, kolikor bo mogoče, in ugotoviti, ali bodo dozoreli v duhu Dela.*** Do njih je torej ubral premišljeno taktiko »vlečenja vrvi«. Dobro je vedel, zakaj se ne odzivajo. ***(Imajo premalo nadnaravnega***

pogleda in skromno ljubezen do Dela, ki je zanje pastorek, medtem ko je zame srce mojega srca.)^[27]_____

Oklevajoče vedenje te skupine duhovnikov je bilo več mesecev nenehna Jožefmarijeva skrb. Ti duhovniki, ki jih je v Delo poklical kot sodelavce in brate, so se, prav nasprotno, izkazali kot breme. Nekateri med njimi so se pred nekaj tedni obvezali k pokorščini z namenom okrepiti ustanoviteljevo vodstveno avtoriteto. A njihovo obnašanje je bilo precej drugačno od zaželenega. Ustanovitelj, ki ga je težila ta grenka skrb, je nekoč dejal, da so bili njegova »trnova krona«. Negativna drža, ki so jo privzeli nekateri, jih je polagoma oddaljevala od duha Dela. Tako je moral 10. marca zabeležiti boleče dejstvo: ***Že nekaj dni ni mogoče imeti duhovniških predavanj, ki smo jih imeli vsak teden od leta 1931.***^[28]_____

Od takrat so bili odnosi med njim in duhovniki z »zavezanostjo« iz leta 1934 skorajda nevzdržni, povrhu tega pa ga je zadel križ obrekovanja. Prijatelji so mu svetovali, naj se te skupine duhovnikov znebi, vendar je Jožefmarija raje izkoristil njihovo sodelovanje pri opravljanju službe, ni pa jim dovolil, da bi v prihodnje posegali v apostolat Dela. Takšen je bil pristop, ki si ga je načrtoval leta 1935:

Nasveta p. Sáncheza in P. Povede (prvi je bil izražen tiho, drugi pa je bil zelo jasno izrecen), da naj duhovnike izključim, se ne bom držal iz razlogov, ki mi jih je nekoč ljubezen prepovedala zapisovati v katarine; ker pa pri vseh vidim kreposti in nesporno poštenost, sem se odločil za srednjo pot, da jih prenašam, vendar izven za D. značilnih dejavnosti, tako da si vedno, kadar bo potrebno, pomagam

z njihovim duhovniškim služenjem.

[29]

Jožefmarija ni mogel ugovarjati glasu svojega srca. Do tistih svetnih duhovnikov je čutil posebno naklonjenost in zanje bi potočil solzo občudovanja ter svete nevoščljivosti, saj so nekateri izmed njih že nekaj mesecev pozneje umrli mučeniške smrti. Vse svoje življenje je gojil skrb za škofijske duhovnike, da ne bi bili osamljeni in jim ne bi manjkalo dolžne duhovne oskrbe. In ena od ustanoviteljevih največjih radosti je bilo spoznanje, da bodo škofijski duhovniki čez čas lahko inkorporirani v Delo, tako da se vključijo v Duhovniško družbo sv. Križa.

* * *

God sv. Jožefa, 19. marec 1935, je bil velik dan. Tistega 19. marca so se v ustanoviteljevem srcu razlile vse grenkobe preteklih mesecev: gmotne

težave, videz apostolskega neuspeha, kritike in neposlušnost duhovnikov – ***Blagoslovljen bodi, Jezus, ki skrbiš, da je v tej ustanovi prisoten kraljevi pečat sv. Križa!*** Ko je v tej katarini 20. marca našteval tegobe prejšnjega dne, je obudil spomin na poduk, ki se je dokončno vtisnil v njegovo dušo, ko je leta pred tem zapisal:

Jezus me je vedno hotel zase – to bom počasi razložil kdaj drugič –, zato mi je skazil vse praznike, vlil je pelina v vsako moje veselje, dal mi je občutiti trnje vsake vrtnice ob poti ... Jaz pa slep: do sedaj nisem videl posebne ljubezni Kralja, ki je v vsem mojem življenju zapečatil moje meso in mojega duha s kraljevim pečatom svetega Križa.^[30]___

Tistega 19. marca je bila prvikrat izvedena dokončna inkorporacija že preizkušenih poklicev v Delo. Da bi se izognil nesporazumom in bi jasno

pokazal, da ni šlo za zaobljube, kakršne imajo redovniki, je ustanovitelj razložil, na čem je osnovano to dejanje: ***Temeljí – brez kakršnihkoli obljub ali zaobljub – na izročitvi življenja Delu za vedno.*** Tej inkorporaciji, ki je bila opravljena pred revnim lesenim križem bodoče kapele študentskega doma, so rekli »suženjstvo«, kasneje pa »zvestoba«.^[31] Simbolično je bil obred overjen s podelitvijo prstanov, ki so imeli na notranji strani vgraviran datum in besedo *Serviam* (služil bom). Da pa bi poudaril, do kod je segala odgovornost te izročitve, je Jožefmarija tiste, ki so že opravili zvestobo, drugega za drugim vprašal:

»Če bi Gospod vzel moje življenje, preden bi Delo pridobilo potrebne cerkvenopravne odobritve, ki bi mu dale stabilnost, ali bi ti še naprej delal za razvoj Dela, celo za ceno svojega premoženja, svoje časti in

svoje poklicne dejavnosti, skratka tako, da bi vse svoje življenje položil v služenje Bogu v njegovem Delu?»^[32]

Dnevi, ki so sledili prazniku sv. Jožefa, so bili dnevi velikega pričakovanja. Že dalj časa so se vsi pripravljali na prihod Najsvetejšega (najodličnejšega »Stanovalca«, kot ga je imenoval Jožefmarija v živem upanju, da ga bo kmalu lahko imel v svojem domu). Možnost imeti v hiši tabernakelj je bil glavni razlog za njegov odhod iz stanovanja na Ulici Luchana. Hudič pa je ob tako velikem dogodku brez dvoma postavljaj ovire: ***Hudič nam meče polena pod noge, da bi zakasnil Jezusov prihod v tabernakelj te hiše***, piše v neki katarini.^[33] Ko je bil tik pred tem, da zaprosi za odlok o postavitvi kapele, je zbolel generalni vikar. Dne 2. marca, ko je bil gospod vikar že zdrav, ga Jožefmarija obvesti o duhovnih obnovah in o urah verouka, ki so jih imeli v Ljudskem

naselju, ter pismo sklence z jasnim namigom: ***Mislim, da bi bil Jezus zelo zadovoljen sredi te svoje otročadi, če bi imeli pravo kapelo in tabernakelj.***^[34] Na vikariat je 12. marca oddal vlogo s to prošnjo.

Za kapelo so izbrali najboljšo sobo v stanovanju. Priskrbeli so prenosni oltar, kot oltarno sliko pa večerjo v Emavsu. Dobili so tudi tabernakelj, bogoslužna oblačila in svečnike. Nekaj v dar, nekaj naposodo. Jožefmarija je vtem prevzemala nestrpnost ob pričakovanju, da pride Gost: ***Jezus, boš kmalu prišel v svoj Dom angela varuha, v tabernakelj? Želimo si te!***^[35] Na predvečer sv. Jožefa še vedno ni prejel odgovora na prošnjo za postavitev poljavne kapele.^[36] Pridobiti je bilo potrebno še precej posameznih predmetov, na primer vrčka za vino in vodo, zvonček, ročni svečnik, obhajilni krožniček itd. Jožefmarija je naredil seznam teh

potrebščin, ga shranil in se priporočil sv. Jožefu, da bi se našla usmiljena duša, ki bi jim to podarila. Na moč je bil začuden, ko je ravno na dan pred praznikom, 18. marca, vratar prišel gor v študentski dom s paketom, ki mu ga je izročil neki gospod. Ko ga je odprl, je duhovnik ugotovil, da je bilo v njem vse, kar je manjkalo; točno tisti predmeti, ki so bili naštet na seznamu. Skušali so dognati, kdo je bil darovalec. Vratar pa ni znal povedati drugega kot to, da ga je prinesel neki gospod z brado. Odgovor sv. Jožefa na njegove molitve ne bi mogel biti bolj primeren in natančen. Tega se je zavedal in v zahvalo za to uslugo, ki je prehitevala Jezusovo zakramentalno navzočnost v tisti hiši, je naročil, naj bo v vseh bodočih centrih Dela na ključ tabernaklja pripeta verižica s svetinjico, na kateri naj bo zapisano: »Ite ad Ioseph«, pojdite k Jožefu, ki je očak nove

zaveze in varuje ključ do angelskega kruha.^[37]_____

Končno! ... Jezus prihaja živet z nami. Et omnia bona pariter cum eo ..., in z Njim bo prišlo tudi vse dobro, je duhovnik radostno naznanil 30. marca v pismu Joséju Maríi G. Barredu.^[38]_____

V belem mašnem plašču je Jožefmarija 31. marca maševal v kapeli, polni mladih fantov. Cvetje je krasilo oltar. Na njem sveče, razvrščene v smeri križa nad tabernakljem. Pred obhajilom je namenil nekaj zahvalnih besed novemu »Stanovalcu«. In prevzet od veselja, ker je imel doma Gospoda, je vso tisto dolgotrajno dirko požrtvovalnosti štel za premagano in pozabljeno, kot je napisal tudi gospodu vikarju: ***Darovana je bila sveta maša v kapeli te hiše in njegovo Božje Veličanstvo je bilo shranjeno v tabernaklju, s čimer***

***so bile dodobra izpolnjene
dolgoletne želje (od leta 1928).***^[39]_____

Od tistega dne se je vzdušje v študentskem domu zdelo presenetljivo spremenjeno, bolj domače. Sobotni popoldnevi v Ferrazu so bili nadvse živahni. Duhovnik je imel meditacijo za študente in blagoslov z Najsvetejšim. Nato je bila na vrsti nabirka za »rože Device Marije«.^[40]_____ Del tega denarja je šel za nakup rož, s katerimi so okrasili oltar, deloma pa so ga porabili kot miloščino za uboge in zapuščene v predmestjih. (Pomagali so tudi »ubogim Device Marije«, ljudem na robu preživetja, revežem, ki so dostojanstveno skrivali svojo lakoto in trpljenje. Tem so poleg tolažbe ob obisku prinesli še kakšno darilo, kakšno slaščico ali knjigo, ki si je sami ne bi mogli privoščiti.)

Ure nedeljskega verouka so se pomnožile. Potrebni sta bili dve

mesečni duhovni obnovi. Začeli so s predavanji za delavce v predelu Carabanchel ... Povsem po resnici je Jožefmarija govoril: ***Odkar imamo Jezusa v tabernaklju te hiše, se to izredno opazi: prišel je On in povečala sta se obseg in moč našega dela.***^[41]_____

* * *

Prejšnje leto je Ricardo F. Vallespín imel napad revmatizma. Vnetje je bilo zelo húdo, in če bi se zavleklo, ne bi mogel iti na izpit na Šolo za arhitekturo. V takšnem stanju je v vzgibu ljubezni do Marije dal obljubo s prošnjo za hitro ozdravitev. Izpit je opravil. Toda ko je to povedal Jožefmariju, je bil že član Dela in ustanovitelj ga je odvezal obljube, saj bi njena izpolnitev pomenila iti peš iz Madrida v Ávilo. Sedaj pa, ko se je bližal konec akademskega leta in je bila v Ferrazu zbrana lepa ekipa mladih, od katere je pričakoval

poklicev in stanovalcev za prihodnje leto, je Jožefmarija prevzel Ricardovo zamisel. Želel se je naši Gospe na poseben način zahvaliti za usluge, ki so jih od nje prejeli v tem letu.

Ricardo in José María G. Barredo sta ga 2. maja spremljala na poti v Sonsoles.

Ko je bilo odločeno, da gremo v Sonsoles, sem želel darovati sveto mašo v domu DYA pred odhodom proti Ávili. Pri maši sem pri spominu živih s prav posebno močjo – ki ni bila moja – prosil našega Jezusa, naj v nas – v Delu – okrepi ljubezen do Marije in naj se ta ljubezen pokaže v dejanjih. Ko sem bil že na vlaku, sem nehote razmišljal prav o tem: Gospa je brez dvoma vesela naše ljubezni, izkristalizirane v možato marijanskih navadah: njena podoba, ki vedno spremlja naše ljudi; sinovski pozdrav ob vstopu ali odhodu iz sobe; ubogi Device Marije; sobotna nabirka; omnes ... ad Jesum per

Mariam; Kristus, Marija, papež ...
Ampak v mesecu maju je bilo treba
storiti nekaj več. Tedaj sem zaslutil
»majsko romanje« kot navado, ki jo
je treba vsaditi – ki je bila vsajena – v
Delo.^[42]

Ne da bi vstopili skozi obzidje, so se
napotili naravnost proti kapeli. Že od
daleč so videli svetišče na vrhu
pobočja. Zmolili so en del rožnega
venca med vzponom; enega notri,
pred Marijinim kipom, sredi votivnih
podob in darov; tretji del pa na poti
nazaj do postaje v Ávili. Iz
pripetljajev na tem romanju je
duhovnik izluščil snov za to, da je
svoje povabil k razmisleku o
vztrajnosti:

Od Ávile naprej, pripoveduje, smo
opazovali svetišče, ko pa smo prispeli
do vznožja hriba – to je običajno –,
nam je Marijin dom izginil izpred
oči. Dejali smo si: Tako velikokrat z
nami ravna Bog. Jasno nam pokaže

cilj in nam ga dá zreti, da bi nas utrdil na poti njegove preljubeznive Volje. Ko pa smo že blizu Njega, nas pušča v temi in nas na videz zapusti. To je trenutek skušnjave: dvomi, boji, temina, utrujenost, želja, da bi se udobno zleknil ... Toda ne: naprej. Trenutek skušnjave je tudi trenutek vere in sinovskega predajanja Očetu-Bogu. Proč z dvomi, omahovanjem in neodločnostjo! Videl sem pot, se podal nanjo in hodim po njej. Navkreber, gor, gor! Od napora me duši, vendar se ne ustavljam z nabiranjem rož, ki mi na levi in desni ponujajo trenutek počitka ter čar svojega vonja in barv ... in tega, da bi se jih polastil. Iz grenkih izkušenj prav dobro vem, da človek seže po njih in v istem hipu se razblinijo: potem zame v njih ni barv, niti vonja, niti miru.^[43]—

V spomin na to romanje je Jožefmarija v drobni skrinjici hranil prgišče klasja kot simbol in upanje

apostolske rodovitnosti v mesecu
maju.^[44]_____

* * *

Ko je akademija oziroma študentski dom doživljal novo ozelenitev, mu je na uho prišel odmev klevet in obrekovanja. Nekega dne mu je sin lastnika hiše Ferraz 50 povedal, da je nekdo njegovemu očetu rekel:

– Kako to, da ima vaša stanovanja v najemu DYA, ki je vendar stvar prostozidarjev?

– Presneto! mu je odvrnil lastnik. Nisem vedel, da prostozidarji vsak dan tako pobožno molijo rožni venec.^[45]_____

(Iz svojega stanovanja je namreč g. Bodiú slišal, kako stanovalci skupaj molijo to molitev.)

Potem je izvedel, da je nekdo, prijatelj študenta, ki je obiskoval

študentski dom, odklonil obisk te hiše, ker je slišal praviti, da »**tisti g. José María ni pri pameti**«. ^[46]

Govorice so se naglo razširile med madridsko duhovščino. V neki zabeležki z dne 7. marca pravi v svojih *Zapiskih*: **Nadaljuje se zahrbtna gonja proti D.** Namreč nekaj dni prej je srečal nekega duhovnika, ki ga je komajda poznal, in ta ga je ustavil ter vprašal:

– Kako kaj tisto delo?

– Katero delo? mu je odvrnil Jožefmarija.

– Tista akademija, ki jo imate pri vas.

– Akademija, kjer delam – sem pojasnil – pripada nekemu arhitektu, profesorju na Šoli za arhitekturo, mu je razložil Jožefmarija.

– Kaj pa tista bela masonerija? je nadaljeval vztrajnež.

– Takšna oznaka je lažniva, je
ogorčen odgovoril radovednežu. Tam
ni ničesar skritega, ni česa skrivati:
ni skrivnosti niti skrivanja. Skupina
mladih, ki veliko študirajo in se
trudijo živeti kot dobri kristjani ... in
ki si zaradi tega ne zaslužijo, da jih
kdo zlonamerno žali.^[47]_____

Sprožil se je plaz govoric. Neki **sveti
duhovnik, ki malo preveč besediči**,
pripoveduje Jožefmarija v svojih
Zapiskih, se je zgražal nad lesenim
križem v kapeli, ker ni imel
Križanega.^[48] Brezumneži,
prostožidarji, krivoverci. Tako je bilo
že leta 1935 zasejano seme lažnivih
obtožb zoper Delo.

↗ Naslednje poglavje

↗ Nazaj na kazalo

.....

[1] Prim. Antonio Montero, *Historia de la persecución religiosa en España*, op. cit., str. 41–52.

[2] Ricardo Fernández Vallespín, AGP, RHF, T-00162, str. 19.

[3] *Zapiski*, št. 756.

[4] *Zapiski*, št. 1127; prim. *prav tam*, št. 1037.

[5] Prim. *Zapiski*, št. 1751.

[6] *Prav tam*, št. 1210.

Morda je ta neposrečena kritika izkrivljala Jožefmarijeve misli in besede na ponedeljkovih predavanjih. V neki katarini iz leta 1930 lahko preberemo:

Ne smemo skušati Boga. Če z veliko vero v božjo previdnost in brez padala skočim z nebotičnika na ulico, sem divjak in slab kristjan. Če pa z veliko vero in s padalom skočim z letala, ki leti na višini en

kilometer, bom najbrž svoj cilj dosegel in si zaslužim naslov razumnega človeka in dobrega kristjana.

[...] ne moremo zaupati samo v človeško razumnost (v takšnem primeru bi bil udarec ob tla res neizogiben), temveč je treba z veliko vere v Njega uporabiti vsa sredstva, ki bi jih uporabili pri kakšnem drugem poslu (poleg Molitve in Zadoščevanja) (prim. prav tam, št. 60 in 61).

^[7] *Zapiski*, št. 1754 in 1755.

^[8] Pedro Cantero, AGP, RHF, T-04391, str. 7.

^[9] Saturnino de Dios Carrasco, AGP, RHF, T-01478, str. 3.

^[10] *Zapiski*, št. 1217.

Decembra 1937 je Jožefmarija z mirom in objektivnostjo, ki jo

omogočata zgodovinska oddaljenost in ustanovna milost, sprejel, kar je pravil pater Sánchez, in sicer, da so bili tisti dogodki ***eden izmed najjasnejših dokazov za božanskost našega podviga:***

Ko sem se ob ponedeljkih na »duhovniških predavanjih« srečeval s tistimi svetimi duhovniki s ciljem, da bi jim posredoval duha Dela, da bi postali moji sinovi in sodelavci; ko so leta 1932 ali 1933 nekateri izmed teh gospodov duhovnikov prostovoljno, spontano in povsem svobodno obljubili pokorščino v naši hiši na Ulici Luchana, si ni bilo mogoče misliti, da se bodo – brez dvoma z najboljšimi nameni – skoraj takoj zatem prenehali ukvarjati z Delom (prav tam, št. 1435).

^[11] *Prav tam, št. 1232.*

^[12] *Prav tam*, št. 1221. V predhodnem zapisku v zvezi s postom pravi:
Gospod, kako težko se postim! [...] Kako da mi nekaj tako majhnega povzroča takšne težave, kot da bi šlo za bitko pri Lepantu?(*prav tam*, št. 1219).

^[13] *Na god sv. Nikolaja iz Barija*, piše, ***sem svetemu škofu, ko sem se na začetku maše povzpел k oltarju, obljubil, da ga bom, če se najde rešitev za našo finančno situacijo v Domu angela varuha, imenoval za upravitelja Božjega dela*** (*prav tam*, št. 1206). »Tako je pomislil, da to ni bilo ravno velikodušno,« pripominja msgr. del Portillo, »in je dodal: ***Tudi če me zdajle ne uslišiš, boš zavetnik naših ekonomskih zadev.*** Od takrat naprej – od 6. decembra 1934 – je sv. Nikolaj iz Barija naš zavetnik za gmotne zadeve« (*prav tam*, op. 913).

Že pred godom sv. Nikolaja leta 1934 se je k svetniku zatekal po pomoč, kakor sam pravi: ***V Madridu, na Trgu Antón Martín, je župnijska cerkev sv. Nikolaja. Tja sem šel, ko sem se prvič obrnil k sv. Nikolaju, da bi ga prosil napósodo*** (AGP, P04 1975, str. 74).

[14] Prim. *Zapiski*, št. 1222.

[15] Ricardo Fernández Vallespín, AGP, RHF, T-00162, str. 21.

[16] Prim. *Zapiski*, št. 1220.

[17] *Prav tam*, št. 1222.

[18] Prim. *prav tam*, št. 1795, 1796, 1800, 1801 in 1804. Te številke ustrezajo posameznim zabeležkam iz leta 1934, ki vsebujejo celotne načrte telesnih mrtvičenj, ki jih je njegov spovednik redno pregledoval. V nobenem izmed teh načrtov ni spokorni bič predviden manj kot trikrat tedensko.

V neki *katarini* z dne 11. marca 1934 preberemo: ***Včeraj mi je bilo do solz hudo, ker mi je p. Sánchez ta teden ukinil post. Mislim, da se moram boriti ravno proti požrešnosti. Na tramvaju sem postal omotičen in zato mi ne dovoli postenja*** (Zapiski, št. 1155). Post se znova pojavi v zgoraj omenjenih posameznih zabeležkah iz leta 1934.

^[19] P 81, 20. 9. 1934.

^[20] Juan Jiménez Vargas, ki je skupaj z ustanoviteljem živel v Ferrazu, pričuje, »da je prakticiral pokoro in tudi telesna mrtvičenja, kar je vključevalo spokorni bič vse do krvi ter spokorni pas. Čeprav nam je skušal to prikriti, mu ni povsem uspelo. V njegovi sobi sem videl madeže in kaplje krvi, kar je nakazovalo na to pokoro, in ko so 'rdeči' preiskali njegovo sobo, so v miznem predalu našli okrvavljene spokorne biče s kovinskimi kaveljčki.

Uporabljal je tudi spokorne pasove in nam priporočal njihovo uporabo ter nam jih priskrbel. Razmeroma pogosto je spal na tleh. Večkrat je noč prebedel v molitvi. In pogosto je opravljal mrtvičenja v majhnih stvareh, na primer pri hrani, ter nam svetoval, naj tako ravnamo. Ob določenih dneh se je postil« (Juan Jiménez Vargas, *Sum.* 6706).

Prim. tudi Álvaro del Portillo, *Sum.* 360. »Ko je živel pri nas doma,« pripoveduje njegov brat Santiago, »je hodil v kopalnico in odprl vse pipe, da ne bi bilo slišati udarcev spokornega biča, vendar sem jaz vse to slišal« (Santiago Escrivá de Balaguer y Albás, *Sum.* 7346).

[21] Ricardo Fernández Vallespín, AGP, RHF, T-00162, str. 22.

[22] Prim. *Zapiski*, št. 1227.

[23] Prim. *prav tam*, št. 1229.

[24] Prim. *prav tam*, št. 1234. Tistega dne, 21. 2. 1935, se je prvič zgodilo, da je ustanovitelj zbral člane Dela in jih uradno obvestil o tovrstni odločitvi (tistikrat so to bili: Ricardo Fernández Vallespín, Juan Jiménez Vargas in Manolo Sainz de los Terreros).

[25] Pismo Isidora Zorzana ustanovitelju z dne 27. 2. 1935 (izvirnik v: AGP, IZL, D-1213, št. 75).

[26] *P 101*, 27. 2. 1935.

[27] Prim. *Zapiski*, št. 1233 in 1232. Glede obnašanja duhovnikov, ki so ga obdajali, sta bila po ustanoviteljevih besedah dva izmed njih izjema: Saturnino de Dios in Eliodoro Gil (prim. *prav tam*, št. 1217 in 1235).

[28] *Prav tam*, št. 1243.

[29] *Prav tam*, št. 1277.

^[30] *Prav tam*, št. 1246 in 389. O neprijetni izkušnji tistih dni: prim. *prav tam*, št. 1234, 1237, 1245, 1247 in 1266.

^[31] *Prav tam*, št. 1225; nekaj podrobnosti o obredu: Ricardo Fernández Vallespín, AGP, RHF, T-00162, str. 25.

^[32] *Zapiski*, št. 1287 in op. 974; in Juan Jiménez Vargas, AGP, RHF, T-04152/1, str. 6. Isidoro Zorzano in José María González Barredo nista mogla opraviti zvestobe tistega dne, ker ju ni bilo v Madridu (prim. *P 104*, 11. 3. 1935, in *P 108*, 24. 3. 1935; prim. tudi pismo Isidora Zorzana z dne 18. 3. 1935, AGP, IZL, D-1213, št. 78).

^[33] *Zapiski*, št. 1258.

^[34] *P 102*, 2. 3. 1935.

^[35] *Zapiski*, št. 1237.

[36] Ustanoviteljeva prošnja madridskemu škofu za odobritev poljavne kapele je datirana s 13. 3. 1935. Glede na lego hiše je bil za obisk bogočastju namenjenega prostora pooblaščen župnik Župnije sv. Marka, ki se je 27. marca 1935 prepričal, da kapela »izpolnjuje predpisane pogoje in je opremljena z vsem potrebnim za bogoslužje«; nato jo je blagoslovil, s čimer je bila »usposobljena za to, da se v njej obhaja sveta maša«. Prim. Poročilo župnika Župnije sv. Marka, 27. 3. 1935, v: splošni arhiv Nadškofije Madrid - Alcalá, kapele (1931–1936). Odlok o odprtju kapele je datiran z 10. 4. 1935; izvirnik v: AGP, RHF, Pravni oddelek I/8066.

[37] Ustanovitelj je nekajkrat pripovedoval o tej čudežni podaritvi predmetov. Dobrotnika ni bilo mogoče identificirati, vendar se Jožefmarija temu ni čudil – pravi msgr. del Portillo –, saj je bil

prepričan, da je na njegove molitve odgovoril sam sv. Jožef, kateremu se je priporočil (prim. Álvaro del Portillo, *Sum.* 305).

»O tem dogodku je nekajkrat spregovoril v meditacijah ali govorih, da bi s tem spodbudil zaupanje v Boga« (Juan Jiménez Vargas, PM, l. 927).

V znamenje hvaležnosti je na ključ tabernaklja obesil verižico s svetinjico, na katero je dal vgravirati: *Ite ad Ioseph*. To je bil odmev svetopisemskega nasveta lačnim: Pojdite k Jožefu, ki je faraonov nadzornik.

O ključu od tabernaklja: prim. Ricardo Fernández Vallespín, AGP, RHF, T-00162, str. 24.

[38] P 109, 30. 3. 1935.

[39] P 110, 2. 4. 1935.

V petek, 29. marca, je prejel ustno dovoljenje gospoda vikarja, da v nedeljo, 31. marca, daruje mašo in shrani Najsvetejše v tabernaklju (prim. AGP, RHF, AVF-0007, str. 8, z dne 29. 3. 1935; in AVF-0009, str. 10, z dne 24. 4. 1935).

Isidoru so novico sporočili po telefonu in 1. aprila je v pismu dejal: »Kakšno veselje ste mi naredili včeraj! [...] Danes ponoči sem se večkrat zbudil ob misli na to« (Pismo Isidora Zorzana z dne 1. 4. 1935, AGP, IZL, D-1213, št. 80).

^[40] Prim. Ricardo Fernández Vallespín, AGP, RHF, T-00162, str. 26; in Aurelio Torres-Dulce, AGP, RHF, T-03773, str. 3.

^[41] *P* 113, 15. 5. 1935.

^[42] O romanju v Sonsoles govori neka katarina z dne 7. 5. 1935: ***Tam, v Ávili, se je rodila marijanska navada, ki bo za vedno vsajena v***

Delo. Bodi to dovolj, saj bo o tem govor na posebnem mestu (Zapiski, št. 1270).

Dejansko je na podlagi tistega romanja nastalo poročilo, ki ga začne Ricardo F. Vallespín, nadaljuje in zaključi pa ustanovitelj. Poročilo v: AGP, RHF, AVF-0010.

[43] *Prav tam.*

[44] O povratku z romanja v Sonsoles navaja Jožefmarija v svojem poročilu drobno anekdoto in jo sklene s točkami za meditacijo tistega popoldneva.

[...] ko smo se vračali in medtem v latinščini (!) molili sveti rožni venec, je mimo priletela in nam prekrižala pot smrdokavra. To me je raztreslo in zavpil sem: Smrdokavra! Nič več, nadaljevali smo z molitvijo, mene pa je bilo malo sram. Kolikokrat nas ptice posvetnih željá hočejo odvrniti od

tvojega apostolata! S tvojo milostjo, Gospod, nikoli več.

Še zadnja podrobnost: točke za meditacijo, o katerih smo premišljevali med potjo nazaj, na vlaku.

1) Dejstvo, da bi Bog, naš Oče, mogel za svoje Delo bolj upravičeno izbrati kogarkoli drugega, ne pa nas.

2) Kako moramo odgovoriti na Jezusovo usmiljeno ljubezen, s katero nas je izbral za svoje Delo. (Nekaj takega je bilo.)

3) Videti, kako lep je apostolat Dela in kako velik bo podvig v nekaj letih – že sedaj –, če se odzovemo.

Prošnja: duh popolne daritve, suženjstva, iz Ljubezni, za Delo.

Madrid – maj – 1935 (AGP, RHF, AVF-0010).

[45] *Zapiski*, št. 1240; prim. tudi št. 1295.

[46] *Prav tam*, št. 1244.

[47] *Prav tam*, št. 1267.

[48] *Prav tam*, št. 1285.

Andrés Vázquez de Prada

© Fundación Studium

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sl-si/article/4-
akademija-studentski-dom-ferraz/](https://dev.opusdei.org/sl-si/article/4-akademija-studentski-dom-ferraz/) (6.
Avg. 2025)